

Pla d'Acció per la Sostenibilitat Local a la UAB

LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Fundació: juny del 1968

Inauguració del Campus: octubre del 1971
(2000 alumnes)

Ubicació del Campus: Terme Municipal de
Cerdanyola del Vallès (Vallès Occidental)

Superfície Campus: 260 ha
70% d'espais seminatural

Comunitat Universitària a la UAB: 45.000

Persones que resideixen al Campus: 1790

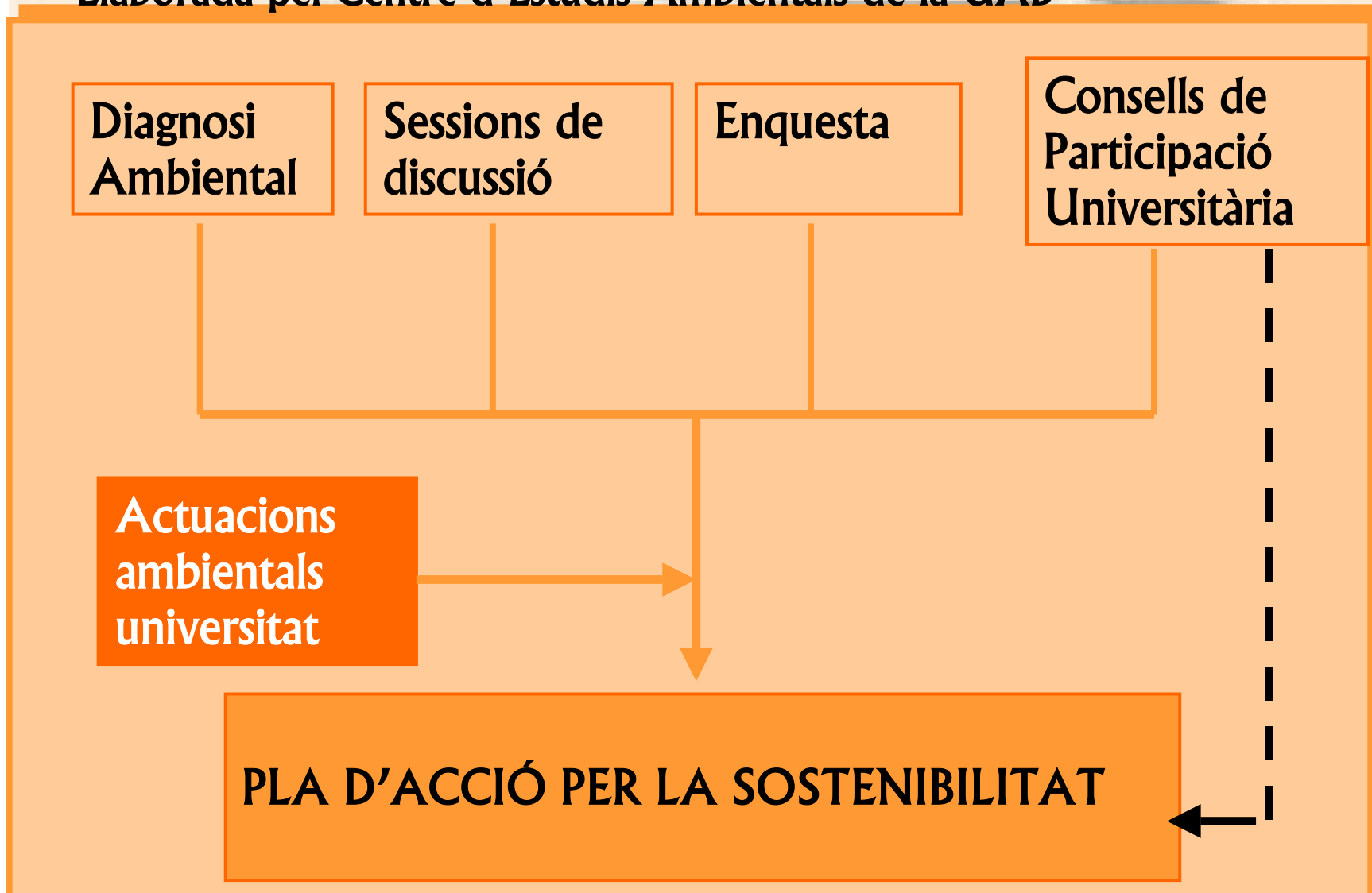
LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

La gestió ambiental a la Universitat Autònoma de Barcelona

AGENDA 21 DEL CAMPUS: METODOLOGIA

Elaborada pel Centre d'Estudis Ambientals de la UAB

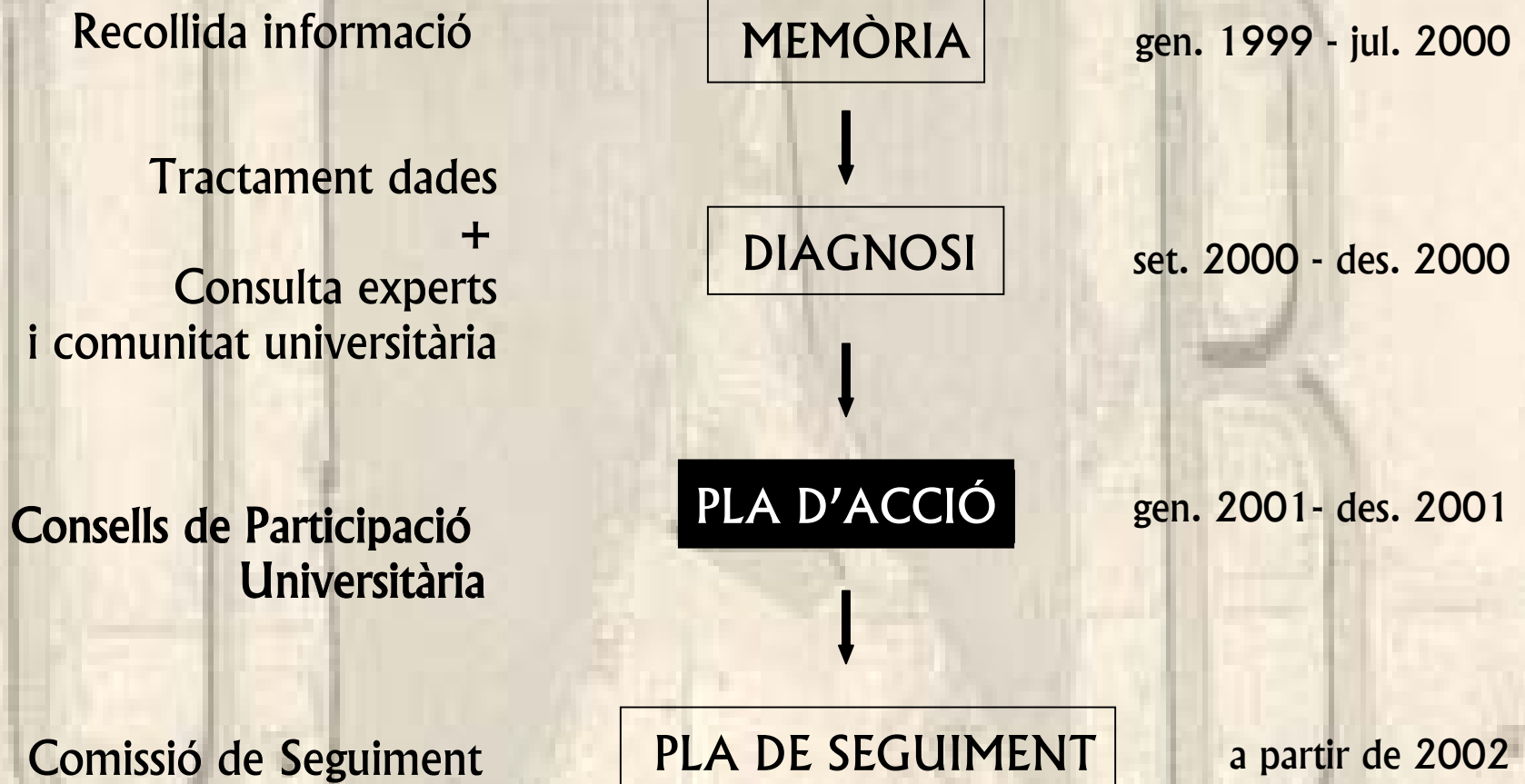

ACTUACIONS AMBIENTALS UAB

ANTECEDENTS A L'AGENDA 21

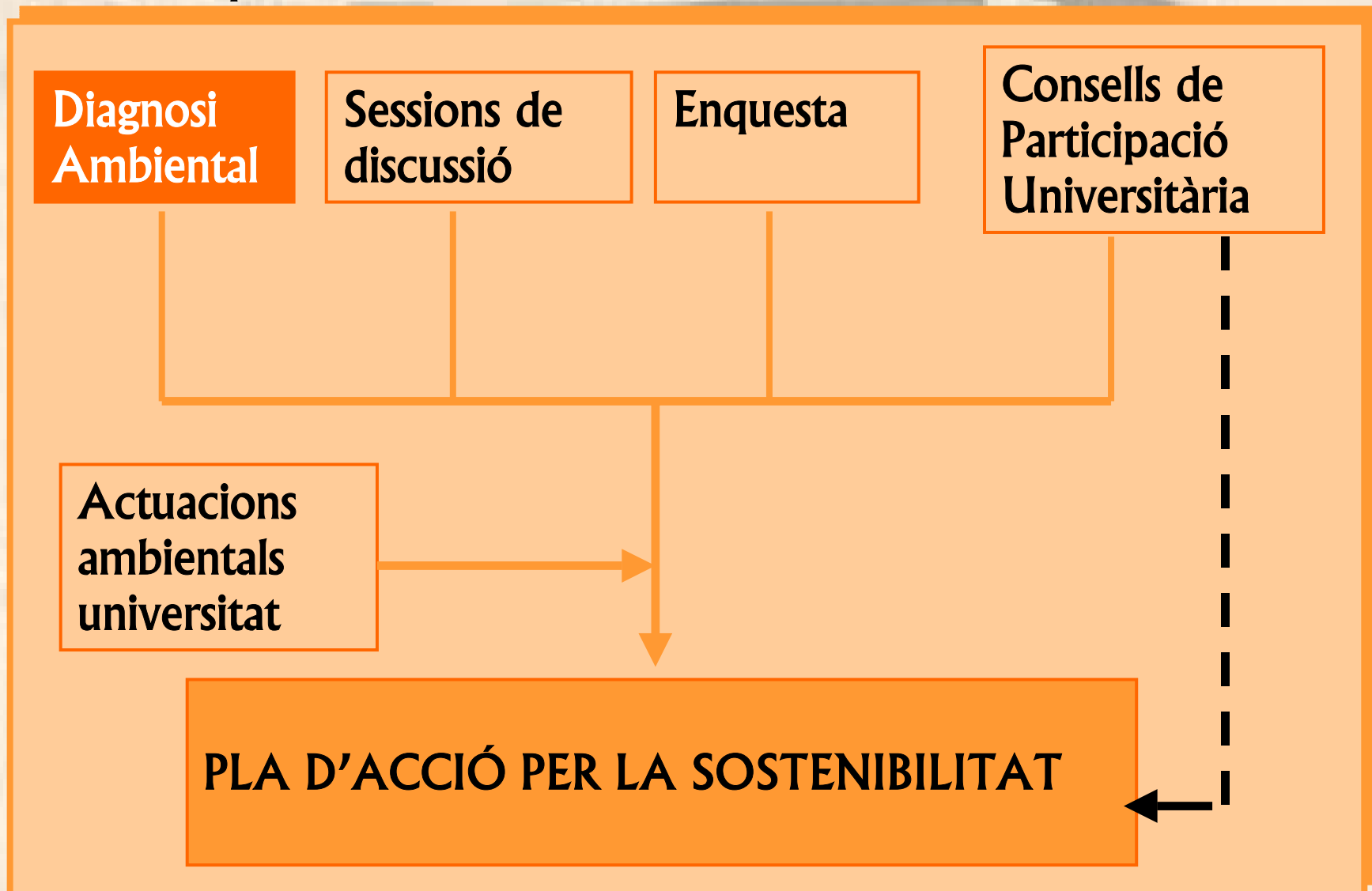
- ✓ **Gestió de Residus: Recollida Selectiva de Residus de Laboratori, Projecte Resídu Mínim.**
- ✓ **Actuacions en l'àmbit de la mobilitat i el transport: foment de la mobilitat sostenible.**
- ✓ **Gestió de l'entorn natural: establiment de 2 itineraris de natura al Campus.**

AGENDA 21 : TEMPORALITAT

AGENDA 21 DEL CAMPUS: METODOLOGIA

Elaborada pel Centre d'Estudis Ambientals de la UAB

DIAGNOSI AMBIENTAL

Àmbits d'anàlisi:

- Territori
- Medi Natural
- Risc
- Activitats amb incidència ambiental
- Aigua
- Energia
- Contaminació atmosfèrica
- Contaminació acústica
- Residus
- Organització i gestió universitària en matèria ambiental
- Docència i recerca ambiental
- Comunicació i sensibilització ambiental

Metodologia:

- Recull i anàlisi de les dades
- Reunions amb experts (Comissió d'experts)
- Reunions amb la Comissió A21
- Treball de camp

DIAGNOSI AMBIENTAL

Comunicació dels resultats a:

Equip de govern

Administració de
la UAB

Comunitat
Universitària

Primer Fòrum

A21

Octubre 2000

Segon Fòrum

A21

Desembre 2000

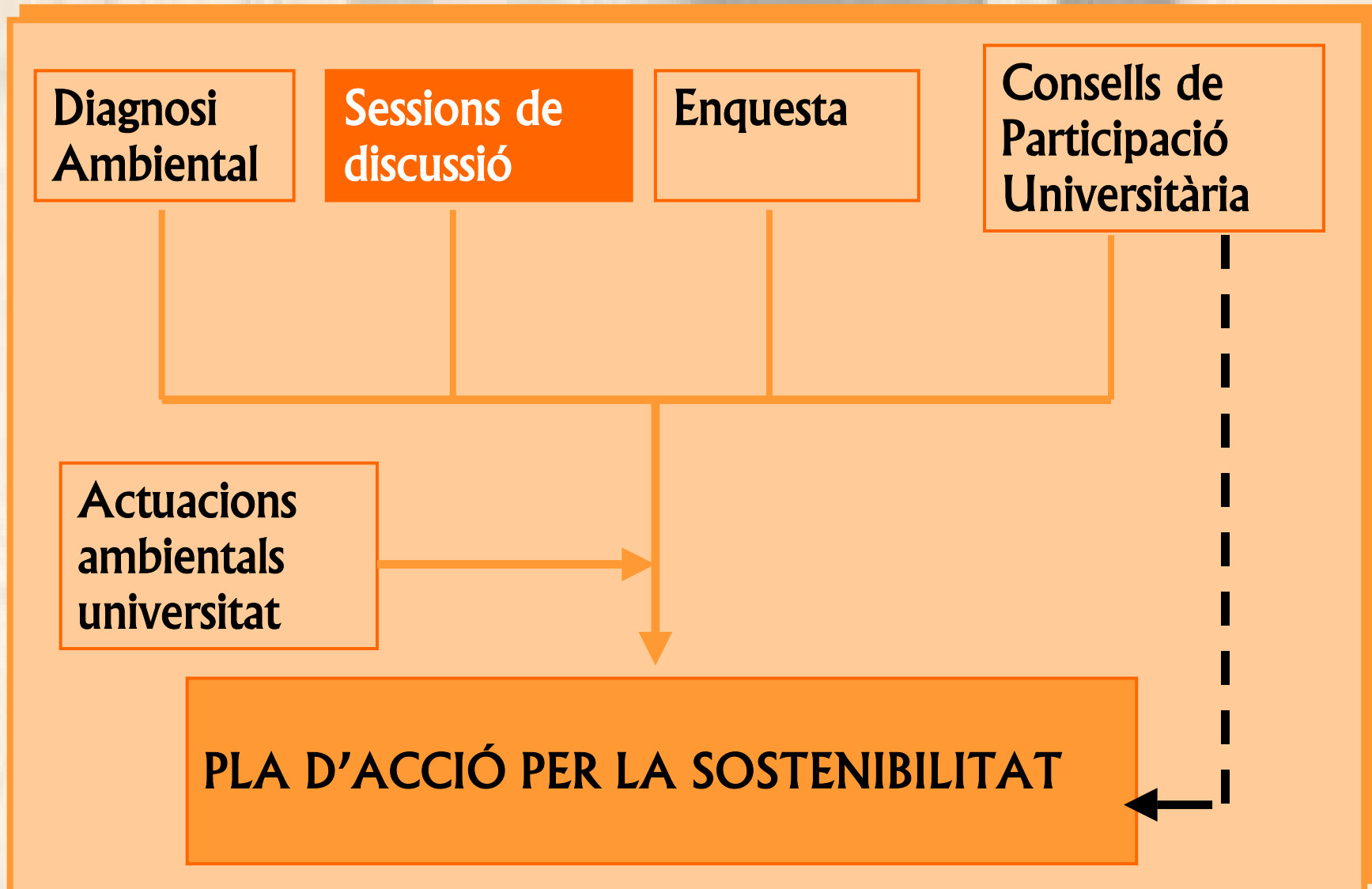
DIAGNOSI AMBIENTAL

Principals resultats:

- ✓ Manca d'un règim de gestió i protecció dels espais naturals actualment existents al Campus.
- ✓ Existència d'espais degradats per l'abocament de residus.
- ✓ Desconeixement i manca d'informació sobre els consums de recursos i la generació de residus i el malbaratament d'energia vinculat al sistema de calefacció.
- ✓ Deficiència de connexions en transport públic entre la UAB i les poblacions que se situen fora de l'eix UAB-Barcelona.
- ✓ Col·lapse de les infraestructures de transport públic.
- ✓ Col·lapse freqüent dels accessos per carretera de la UAB.

AGENDA 21 DEL CAMPUS: METODOLOGIA

Elaborada pel Centre d'Estudis Ambientals de la UAB

SESSIONS DE DISCUSSIÓ

Les Sessions de discussió amb la comunitat universitària són obertes a la participació de tota la comunitat i s'hi presenten els resultats de la Diagnosi Ambiental per temes.

1. Tractament dades
2. Consulta experts
3. *Sessions de discussió*

DIAGNOSI

4 Sessions de discussió

Territori i Medi Natural

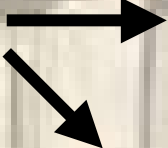
Ús de Recursos i Energia

Mobilitat, transport i accessibilitat

Comunicació i educació ambiental

SESSIONS DE DISCUSSIÓ

Característiques:

Objectius: Donar a conèixer el contingut del document de Pre-Diagnosi ambiental

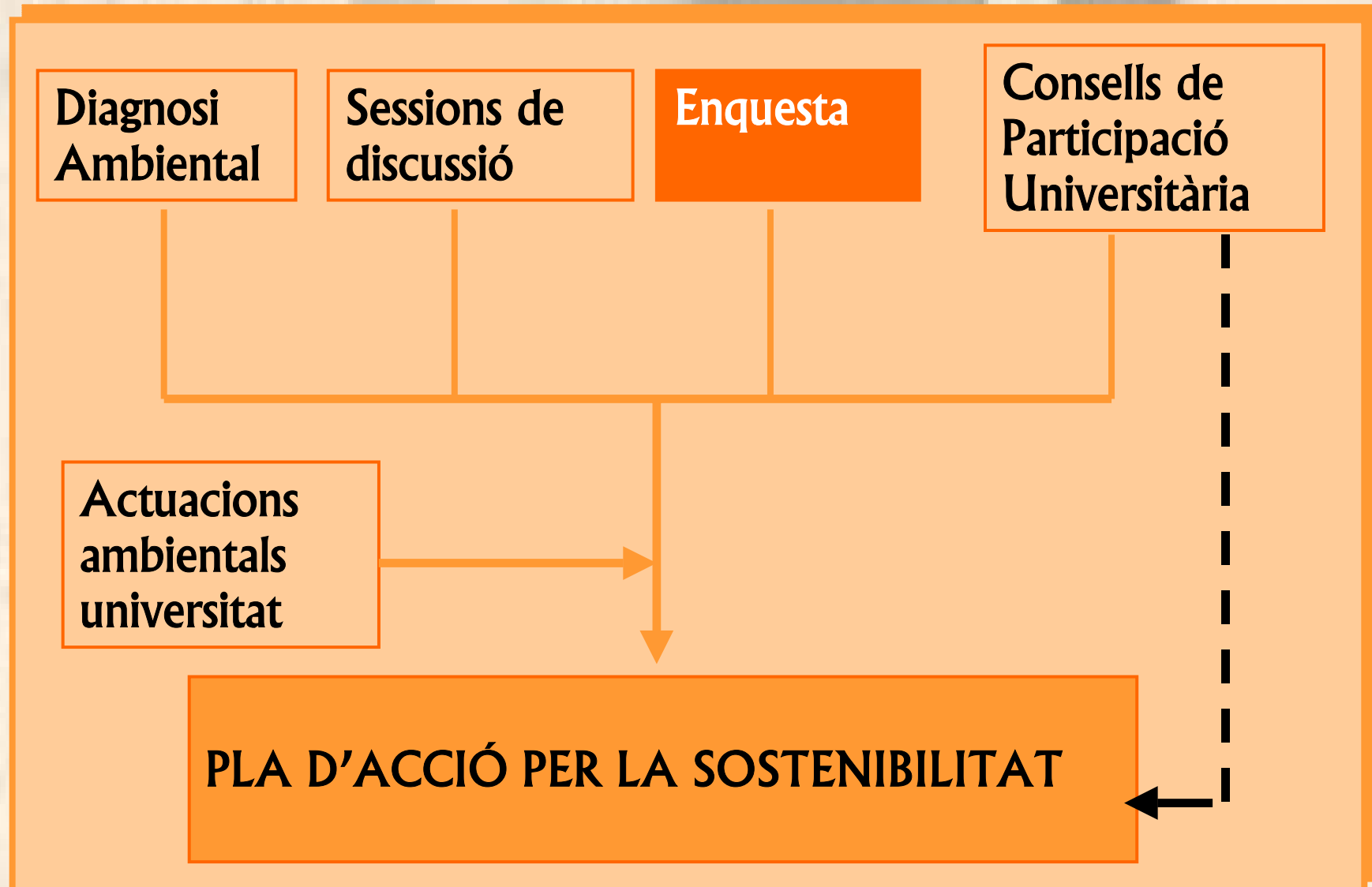
Recollir les opinions de la comunitat universitària referents a problemàtiques ambientals del Campus

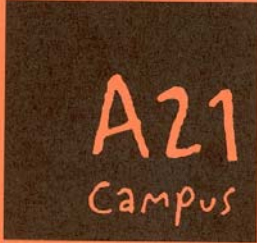
Estructura

- Presentació
- Resum continguts de la Pre-Diagnosi
- Torn de preguntes
- Discussió en subgrups: problemàtiques ambientals del Campus
- Recollida i anàlisi de la informació originada en els subgrups

AGENDA 21 DEL CAMPUS: METODOLOGIA

Elaborada pel Centre d'Estudis Ambientals de la UAB

Els objectius generals de l'Agenda 21 del campus de la UAB són l'elaboració de l'anàlisi de la problemàtica ambiental del campus, i definir línies d'actuació per a la seva sostenibilitat.

L'ENQUESTA

Objectius:

- Sensibilització ambiental de la comunitat universitària
- Difusió del procés d'A21
- Enriquir aportacions al debat sobre la prioritització de problemes ambientals

Mobilitat, transport i accessibilitat

Les connexions amb transport públic estan ben resoltes en aquells nuclis que es troben en la línia que uneix la UAB amb Barcelona, però són deficientes en les poblacions que se situen fora d'aquesta direcció. Ex.: Vallès Oriental i Baix Llobregat

Existeix una elevada presència i un ús massiu del transport privat motoritzat dins el campus.

Cal reforçar una xarxa de camins destinada a vianants i usuaris de bicicleta que comunicui el campus i les poblacions veïnes i que faciliti els desplaçaments interiors.

Comunicació i educació ambiental

No existeix un sentiment de pertinença al campus per part de la comunitat universitària, fet del qual es deriven conductes poc participatives i de vegades incíviques. «S'acostuma a respectar més el que és teu que el que és del veí.»

Manca un ens coordinador que gestioni i planifiqui les activitats de comunicació i sensibilització ambiental a la Universitat, ja que actualment aquestes tenen lloc de forma puntual i inconnexa.

2. Digueu si estàs d'acord amb les propostes següents:

Incrementar el nombre de facultats, aularis, serveis i/o centres d'investigació en detriment dels camps de conreu i conservant les zones de bosc.	SÍ	NO
Fer separació de matèria orgànica (restes de menjar) i inorgànica (plàstics, llunes) en els cubells d'escombraries (els metàl·lics negres) que es troben repartits per la UAB.	SÍ	NO
Convertir les places d'aparcament més centrals de la Universitat en places d'aparcament de pagament.	SÍ	NO

3. Altres problemàtiques que trobis a faltar en la llista anterior:

Si estàs interessat a rebre informació periòdica de l'evolució de l'A21 Campus, escriu la teva adreça electrònica:

.....

Gràcies per la teva aportació
Centre d'Estudis Ambientals
agenda21@einstein.uab.es

Tríptic informatiu acompanyant l'enquesta

Model enquesta

L'ENQUESTA

Característiques:

- Format electrònic (web) i paper (7000).
- Repartida en punts estratègics i consergeries de centres.

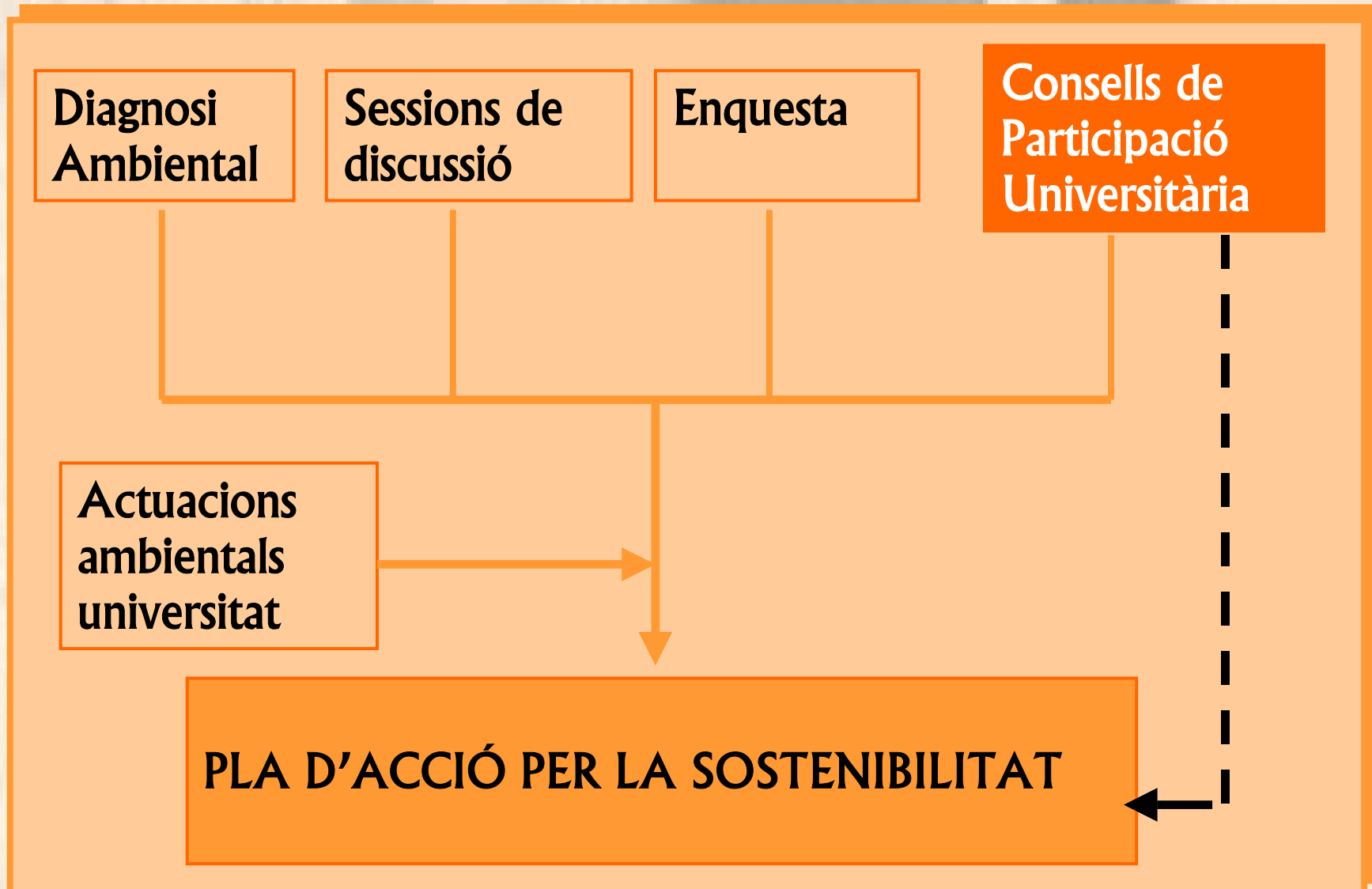

Resultats:

- Es van respondre 508 enquestes (50% paper, 50%electrònic).

AGENDA 21 DEL CAMPUS: METODOLOGIA

Elaborada pel Centre d'Estudis Ambientals de la UAB

CONSELLS DE PARTICIPACIÓ UNIVERSITÀRIA (CPU)

Mecanisme de participació de la comunitat universitària en l'elaboració del Pla d'Acció per la Sostenibilitat

Realització de 3 CPU amb les següents temàtiques:

- Territori i Medi Natural
- Ús de Recursos i Energia
- Mobilitat, Transport i Accessibilitat

Característiques dels CPU:

Nombre: 16-22 participants

Participants: escollits aleatòriament representant els diversos col·lectius que formen la comunitat universitària (estudiants, PAS, professorat, empreses de serveis)

Estructura: Alternança de presentacions (per part d'experts i associacions) i debats

Innovació: Introducció d'una simulació de gestió d'un pressupost per a resoldre els problemes que planteja la sostenibilitat del Campus

CONSELLS DE PARTICIPACIÓ UNIVERSITÀRIA (CPU)

RESUM DELS 3 CPU:

ACCIONS PROPOSADES:

L'equip tècnic del CEA proposa un total de 47 accions i les presenta en format de Fitxes.

Un total de 19 accions es proposen des dels mateixos Consells.

PRIORITZACIÓ:

Les accions es prioritzen en els consells en funció de:

- la importància atorgada pels participants
- el cost de les accions

RESULTATS:

Un total de 30 accions són les que finalment integren el Pla d'Acció per a la Sostenibilitat.

CONSELLS DE PARTICIPACIÓ UNIVERSITÀRIA (CPU)

territori i medi natural · propostes

Acció	• Mantenir i recuperar camps i prats gestionats pel servei de granges
Programa	Mantenir camps de conreu i prats arreu del Campus
Descripció	A la UAB s'ubiquen camps de conreu que serveixen per a la producció d'aliment per al consum dels animals del Servei de Granges. El principal producte conreat és el 'raigress', ja que és el que s'adequa millor a les necessitats del Servei de Granges. La majoria d'aquests camps es troben al voltant de la Facultat de Veterinària. N'hi ha d'altres, però, que s'ubiquen en zones més allunyades arreu del Campus.
Localització	Camps de conreu al voltant de Veterinària i camps abandonats a la vall de Can Domènec
Implicacions	<p>Contribueixen a l'estructura en forma de mosaic del paisatge potenciant així la biodiversitat del Campus.</p> <p>Actua com a tallafoc en cas d'incendi.</p> <p>Genera un producte que no s'ha de comprar a fora (autoabastiment).</p> <p>Permet recuperar camps abandonats.</p> <p>Consumeix sòl que no pot ser utilitzat per la comunitat universitària per altres usos, com ara a zones de lleure o noves edificacions.</p>
Ponderació Econòmica	<input type="text" value="5"/>

CONSELLS DE PARTICIPACIÓ UNIVERSITÀRIA (CPU)

mobilitat, transport i accessibilitat · propostes

Acció	• Condicionar una xarxa de camins ben senyalitzada entre la UAB i els municipis del voltant
Programa	Potenciar els desplaçaments a peu i en bicicleta des dels municipis més propers i a l'interior del Campus
Descripció	<p>Com que el Campus de Bellaterra no està integrat a cap altra estructura urbana tot i que forma part del terme municipal de Cerdanyola del Vallès, es veuen dificultats els possibles trajectes residència-Campus a peu o en bicicleta. Aquest fet encara s'agreuja més perquè la unitat territorial del Campus es veu acotat per infraestructures viàries importants (A-7, C-58, FGC i RENFE) que separen la Universitat dels nuclis del voltant.</p> <p>Per facilitar l'accés en bicicleta o a peu des dels municipis del voltant s'haurien de senyalitzar bé els possibles itineraris que connecten el Campus amb aquests municipis, i condicionar-los perquè fossin agradables i factibles. Això no és possible sense una voluntat dels municipis veïns d'integrar aquests itineraris en la seva xarxa de carrils bici i de transport públic.</p>
Localització	Arreu del Campus i als municipis del voltant
Implicacions	Donaria a conèixer aquests possibles recorreguts i, d'aquesta manera, augmentaria el nombre de persones que accedirien al Campus a peu o en bicicleta, a part de millorar la vinculació de la Universitat amb els municipis del seu voltant.
Ponderació Econòmica	5

CONSELLS DE PARTICIPACIÓ UNIVERSITÀRIA (CPU)

mobilitat, transport i accessibilitat · propostes

Acció	• Establir àrees d'aparcament reservat de pagament per als professors i PAS	
Programa	Limitar les places d'aparcament i sancionar les indisciplines per acabar amb la idea que l'oferta d'aparcament al Campus és il·limitada	
Descripció	<p>Actualment al Campus existeixen prop de 1000 places d'aparcament restringides per l'ús dels membres del PAS i el professorat. Així, els membres d'aquests col·lectius, si desitgen accedir al Campus en cotxe no troben dificultats d'aparcament, i ho poden fer de forma gratuïta.</p> <p>A més, l'àmplia majoria d'aquests col·lectius resideixen en municipis amb bona accessibilitat al Campus amb transport col·lectiu, com ara Barcelona, Sant Cugat del Vallès, Sabadell, Cerdanyola del Vallès, Sant Quirze del Vallès (un 83% dels professors i un 67% del PAS resideixen en aquests municipis). En canvi són el col·lectius que utilitzen més el cotxe per accedir al Campus, tot i que gaudeixen de descomptes importants en transport col·lectiu.</p> <p>L'acció proposa que gran part d'aquestes zones restringides passin a ser de pagament. Els ingressos que s'obtinguin s'haurien d'invertir en millorar la mobilitat al Campus.</p>	
Localització	Aparcaments reservats per a PAS i professors	
Implicacions	<p>Amb aquesta acció es reduiria el nombre de treballadors del Campus que es desplacen amb el vehicle privat, incentivant l'ús del transport col·lectiu i descongestionant les zones d'aparcament.</p> <p>Aquesta acció comportaria ingressos econòmics que es podrien revertir en la millora de la mobilitat al Campus.</p> <p>Cal tenir en compte el rebuig que pot ocasionar aquesta acció.</p>	
Ponderació Econòmica	<table border="1"><tr><td>1</td></tr></table>	1
1		

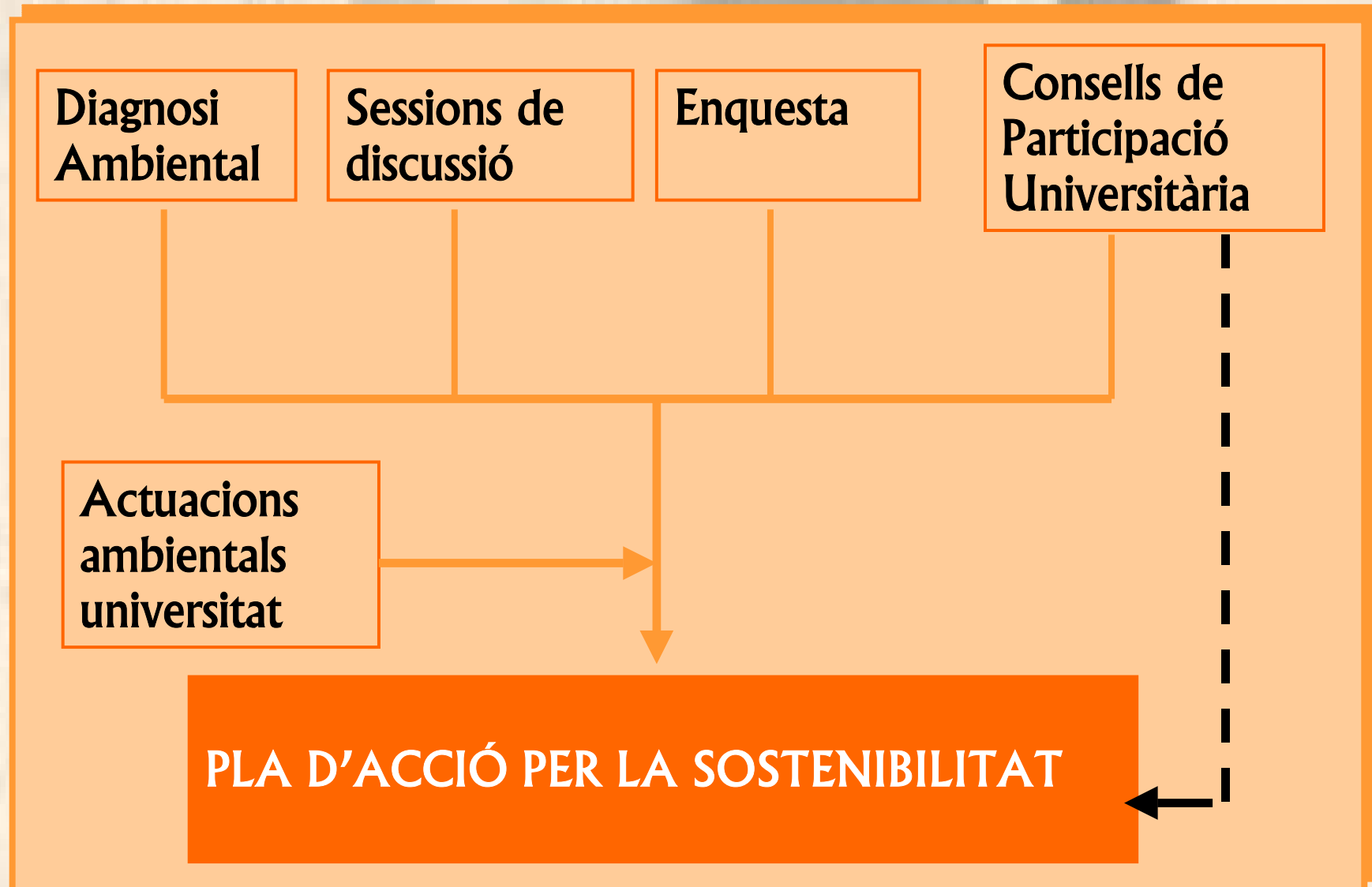
CONSELLS DE PARTICIPACIÓ UNIVERSITÀRIA (CPU)

La contribució dels consells universitaris a la redacció del Pla d'Acció per a la Sostenibilitat s'ha donat en un doble vessant:

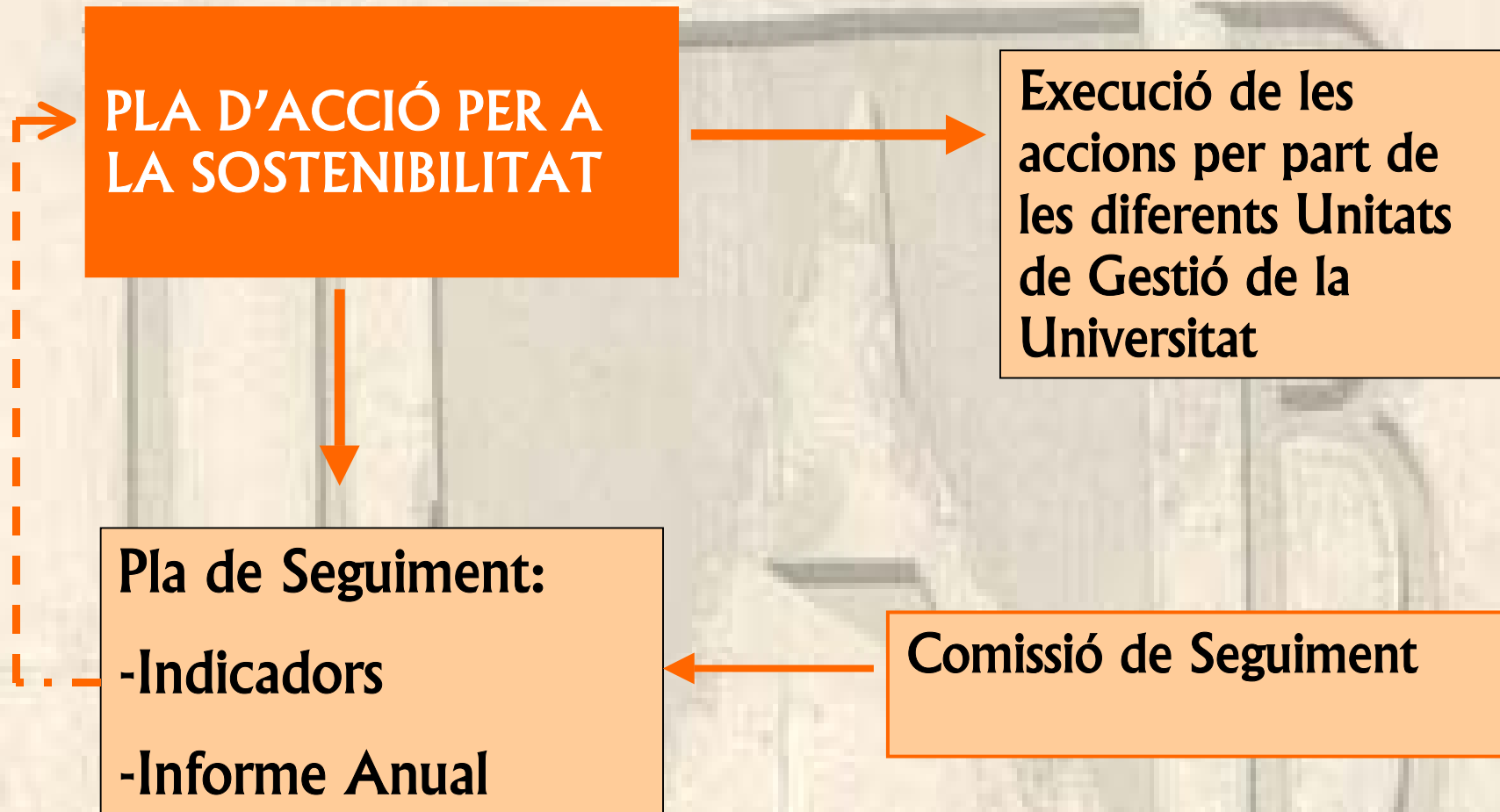
- Ampliant l'agenda dels problemes i solucions, en tant que, per consens, s'ha aprovat incorporar un cert nombre d'accions que no s'havien presentat des de l'equip tècnic dinamitzador dels consells.**
- Prioritzant les actuacions proposades per l'equip organitzador i, en conseqüència, fent-ne una selecció.**

AGENDA 21 DEL CAMPUS: METODOLOGIA

Elaborada pel Centre d'Estudis Ambientals de la UAB

PLA D'ACCIÓ

PLA D'ACCIÓ

Calendari d'implantació

- ✓ El Pla d'Acció es presentarà a l'equip de govern (tardor 2002).
- ✓ L'equip de govern presentarà la proposta de Pla d'Acció a una Assamblea oberta.
- ✓ La proposta de Pla d'Acció serà assumida per part del Consell de Govern.
- ✓ Es constituirà una Comissió de Seguiment encarregada d'avaluar l'execució del Pla d'Acció a partir d'un Pla de Seguiment.

CONCLUSIONS

✓ El Pla d'Acció per a la Sostenibilitat de la UAB és fruit del procés participatiu d'elaboració de l'Agenda 21 del Campus.

✓ Per a la implantació del Pla d'Acció per a la Sostenibilitat es requereix la seva assumpció i el compromís polític de l'equip de govern .

✓ Per a garantir la continuïtat i implantació del Pla d'Acció per a la Sostenibilitat cal definir un Pla de Seguiment i establir una Comissió de Seguiment encarregada de la seva avaluació.